

Slovenska Država

Štev. 4 / 15 /

CHICAGO, ILL., 20. MAJA, 1951

Letnik II.

MUČENIK DR. LAMBERT EHRLICH

Zdi se, da če nam je bilo kedaj dano pogledati za zaveso božje Previdnosti in božjih sklepov, je bilo to ob mučeniški smrti prof. Ehrlicha. Ko so padali drugi, smo se spraševali, zakaj so morali podleči, zakaj je bilo dano sovražniku slaviti zmagoslavje nad njihovimi trupli, ko je padel Ehrlich, nam je bilo jasno, da se je to zgodilo, ker je Bog hotel kronati svojega služabnika Ehrlicha z dvojno krono: krono spoznavalcev in krono mučencev. 'Komu je bilo dano pogledati v Tvoje načrte?' Mučeniška smrt Ehrlichova je bila plačilo, s katerim si ga hotel poplačati za njegovo svetniško življenje.

Marsikaj more človek pokopati v svojo dušo tako globoko, da nikdar ne udari na dan, da nihče niti ne zasluti ne skrivnosti, ki jo je človek nosil vse življenje v duši in jo nosil s seboj končno v grob. Življenje z Bogom in v Bogu je nekaj osebnega, vendar prave in resnične pogreznjenosti v Boga in življenja z njim ni mogoče popolnoma zakriti okolici. Tudi Ehrlichu se to ni posrečilo. Vsi, ki so prišli z njim v ožji dotik, so to hitro zaslutili. "Vi ste ga morali samo videti, kako je Ehrlich maševal, in ste morali biti tudi sami pobožni", se je spominjal akademik, ki je hodil k njegovim mašam. In s kakšnimi izrazi so skušale preproste ženice ljubljanskih revnih predelov opisati dobro gospoda Ehrlicha!

Življenje v Bogu in z Bogom je napravilo Ehrlicha tako vsestranskega, kakor je bil in kar je posebna njegova značilnost. Človek, dvignjen v božje višine, kot je bil on, mora biti vsestranski, širokih pogledov, pripravljen za vse dobro.

Misijonstvo ni bilo svoj čas pri nas posebno znana in domača stvar, ki bi bila stvar vseh, tikajoča se ne samo redkih posameznih, ampak množic. Preveč toplo in prijetno nam je bilo v domačem gnezdecu, da bi nas moglo zanimati še kaj preko njegovega roba. V veliki me-

ri je zasluga prof. Ehrlicha, da je misijonstvo postala stvar širših množic. Misijonski delavci imajo Ehrlicha za svojega in po pravici ga imajo.

Prava krščanska ljubezen do vseh ljudi pa Ehrlichu nikakor ni branila ljubiti svoj narod v prvi vrsti. In Ehrlich je ljubil svoj narod. Zgodovina bo pisala o njem kot o enem izmed največjih Slovencev. On se ni zanimal za svoj narod v okviru ozke dnevne politike, ki jo tolikokrat narekuje lastna ljubezen in ne ljubezen do naroda; preko teh malenkosti je iskal in grebel in delal načrte za v resnici srečnejšo bodočnost svojega naroda. Zdelo se nam je, da je prevelikopotezen. Ali se ne bo izkazalo, da smo bili preozkimi in da je on pokazal v pravo smer?

Socialno vprašanje je dovolj dobro rešeno v teoriji. Premajhen odstotek teh ugotovitev, pa je preveden v prakso. Ehrlich je reševal socialno vprašanje praktično. Najbolj zapostavljen stan so bile pri nas služkinje: Kaj vsega ni storil Ehrlich, da bi jim olajšal njihov položaj. Dom za ostarele služkinje je bilo njegovo delo. Revščina je trpka povsod, dvakrat trpka je v mestih. Ehrlich je pa odkril še prav posebne vrste revščino ljubljanskega mesta: revščino grajskih prebivalcev. Delil jim je telesne in duhovne dobrote. Sam jim je hodil dolgo časa maševat in držat druge pobožnosti. Zavidljivo visoka je bila njegova mesečna plača kot rednega profesoja na univerzi. Ni bila dovolj velika: vse je razdal med reveže. Njegova strežnica je pripovedovala, da se je zgodilo, da je proti koncu meseca prišel k njej prosit na posodo. Sam zase je pa porabil tako malo. Saj si ni privoščil ni tega, kar bi pričakoval, da si bo. Vsa zadovoljna prišla postrežnica povedat gospodu, da je nekdo prinesel kolino. Ali gospod ji je dal samo naslov ulice in številko hiše kamor naj kolino odnese. "Tam imajo veliko o-

trok", je rekel in bilo je opravljeno s kolinami. In tako se je zgodilo ne enkrat, ampak ponovno.

Posebno je pa bilo Ehrlichovo ime v zadnjem desetletju pred vojno in med vojno povezano z imenom akademska mladina. Videl je, kaj akademski mladini manjka: verske vzgoje. Skušal je storiti od te strani vse, kar je bilo v njegovi moči. Veliko je dosegel... Pri uspehih gotovo niso toliko odločale njegove vzgojiteljske zmožnosti kot veliko bolj njegova nadnaravna ljubezen do mladine, ki se ji mladina ni mogla upreti, ampak mu je morala slediti. Zgodaj in pravočasno je spoznal največjo nevarnost, ki je pretila akademski mladini, komunizem. Prepoznal je to nevarnost s čudovito prodorno jasnostjo in se ji uprl z nepopustljivo odločnostjo. In to svoje prepričanje je akademski mladini tudi jasno predočil. Komunisti sami so dobro vedeli, kakšnega nasprotnika imajo v Ehrlichu in prav zato je moral pasti. Zopet pa je Ehrlich tukaj kot drugje črpal svojo neustrašenost in odločnost iz povezanosti z svojim Bogom. Dober in popustljiv je bil do človeka, oster in neustrašen v boju za načela.

(Nadaljevanje na 3. str.)

VOJVODINCI POSTAVILI SVOJE ZAHTEVE

Skoraj nepričakovano so se oglasili tudi vojvodinski politični emigranti, ki imajo svoj sedež v Parizu. "Društvo Vojvodincev v emigraciji" je meseca februarja t. l. izdalo bilten pod naslovom "Vojvodina". Odgovorni urednik je dr. Evgen Jocić. Vojvodinski politični emigranti so svoje delo naslonili na program nekdanjega narodnega poslanca Vojvodine dr. Dušana Boškovića. Po tem programu naj postane Vojvodina samostojna politična edinica po vzoru švice. Kakor ima švica tri narodnosti, ki žive v slogi med seboj, tako je tudi v Vojvodini, kjer žive Srbi, Madžari in Nemci. Zato je pisan njihov bilten "Vojvodina" tudi v vseh treh jezikih. Urednik dr. Evgen Jocić naglaša: "Srbi v Vojvodini so vzgojeni v zapadni kulturi; skratka, mi smo Zapadnjaki". — Stojec na načelu narodne samoopredelitve, želimo tudi Slovenci Vojvodincem pri njihovem prizadevanju popolni uspeh!

Iz nejasnosti v pravilno slovensko smer

Po petletni narodno - politično "deževni" dobi po 1945, dobi zamegljenosti v glavah in srcih tisočev naroda, zlasti v glavah najljepšega cveta slovenske inteligence, v katero je z ubežništvom usoda kakor s kolom butnila, začela se je zadnje mesece kazati sprememba tega "vremena". Megle zamegljenosti v naših narodno - političnih vprašanjih so se začele dvigati, sicer šele samo "začele", vendar je pa že to veselo znamenje, veselo upanje: morda bo pa le zopet čisto lepo vreme, ko se bodo naše misli, naše prepričanje, naši narodni programi za bodočnost začeli čistiti, jasni.

Kako duhamorne so bile že naše razmere v ubežništvu v Evropi. Naravno, naenkrat, brez priprav, brez kruha in obleke, smo morali bežati v — tuji svet in kot berači trkati na sovražna vrata sosedov, gotovo nam ne prijaznih, in smo gledali prestrašeni, kje bomo jutri spali, kje jedli, s čim se oblekli. Zato samo naravno je morala priti zamegljenost v narodnih vprašanjih. Posebno še, ko je butnilo v nas kot strašna pošast še vprašanje: Jugoslavija je šla, kaj pa sedaj? Kam? Kako? Dolžnost bi bila vodilnih vsa leta Jugoslavije, ko se je jasno videlo, da se bo Veržej preje ali sleje zrušil, ko se je videlo zlasti, kaj dela Nemec, kaj Italijan, ko je že komunizem ril pod nogami narodov, da bi bili narod na to možnost pripravili, dali mu za ta čas, če pride, smernice, dali mu zmožnost, dali mu vodilnih mož dali mu sredstva, tudi denarna. In ker tega niso storili, od tod razdori med ubežništvom.

In ker narod kot tak ni bil pripravljen na to strašno Kalvarijo, je moralo priti, da se je skupina oprijela vodilnih z doma, češ, "naj nas vodijo, kamor hočejo. Zaupali smo jim doma, kaj moremo drugega sedaj". Vse vodstvo je bilo v osebi, v vodilnih, ki so delali; narod je bil pa naučen že iz Avstrije, samo slediti. **Demokratizma, kjer mora vsak posameznik delati, misliti, vsak posameznik biti voditelj, nas niso naučili.** Ko je padel poveljnik nem-

škega oddelka v vojni, "Kaj pa bo sedaj?" je vprašal italijanski vojak. "Pri nas Nemcih je vsak vojak tudi poveljnik in ve kaj in kako mora!" Vsak Nemec ve, kaj je nemški narodni program, enako vsak Italijan. Pri nas so pod Avstrijo "presvetli cesar mislili za nas", pozneje pa naš voditelj.

Zato pravim, je bilo naravno, da smo bili ubežniki kakor izgubljene ovce brez pastirja. Eni so sledili vodilni kliki, drugi ne. Eni so priznavali tega voditelja, drugi drugega.

Potem smo neumo otročje skleпали in se tolažili: "Zavezniki nas bodo rešili," "Srbi nas bodo rešili," "Francozi, Angleži, Amerikanci nas bodo rešili." Pa pri vseh smo doživljali razočaranje za razočaranjem.

Če se je po vsem tem vsa ta strašna nesreča naroda odražala v vsem našem ubežniškem življenju, če so nastali spori, prepiri, zmede celo med lastnimi somišljeniki, če smo se v tako strašnih časih začeli celo vpraševati, kdo je bolj katoliški, kdo manj, vse je bilo samo naravno, ker smo živeli v Italiji. (Na Korškem ni bilo nič boljše. Op. ur.)

Tudi vodilnim ne na eni, ne na drugi strani ne smemo odrekati dobre volje, to strašno "deževno vreme" premostiti, ga pregnati, ozračje sčistiti. Nikogar ne smemo obsojati. Prav gotovo je, da je vsaki imel najboljšo voljo, če tudi ni šlo prav ne enemu ne drugemu. Kako bi bilo pri takih razmerah mogoče drugače?

Nihče si ni upal na dan z jasnim programom za bodočnost naroda. Poleg tega pa še tako zmešane razmere, prav na celem svetu, prav povsodi. Še veliki državniki so izgubili glavo. Kake kozle je streljal celo Washington. Tako smo začeli dobivati "Svobodno Slovenijo", pa "Združeno Slovenijo", pa "Slovenijo" i. dr. s programom, ko sami uredniki niso vedeli kaj hočejo. Danas "federativna Jugoslavija", jutri drugačna, pa je narod zagodrnjal: "Dobro! pa "Slovenija"! Tako je bilo med katoliškimi, bolje med pristaši nekdanje SLS. In med liberalci je bilo čisto enako. Čital si njih glasilo "Klica Triglava" eno številko, kar vžgalo te je njih slovenstvo. Pa si čital drugo številko — kakor mrzel curek na glavo. In tako pri

vseh. Nihče si ni upal na dan, dasi je v vseh slovenskih srcih, podzavestno vsaj, že gorela jasna ideja — slovenska država, ki je zagorela 12. aprila 1941 ob razpadu Jugoslavije. Vsi smo zanjo, so trdili prav vsi, kar je tudi resnica, tudi vsi jugoslovenarji. — Vendar — kar še naprej "Srbi nas bodo rešili", "Kam hočemo brez Jugoslavije?" Povsod še vse "deževno", megleno, nič jasnosti.

Tako pa je v Chicagu lansko jesen slednjič zagledal luč sveta prvi in edini Kralj Matjaž — list "Slovenska Država" in njen krog. Prvi si je upal brez strahu, brez oklevanja poseči v dno slovenske duše in tam zgrabiti, kar tam že tli sto let, od 1848 in bo neugasljivo tlelo, dokler se ne vresniči — slovenska samostojna država in to zakričal v ves slovenski svet. Ne bi bili vredni imena narod, če bi tega ognja v srcu ne imeli. Saj nismo nasprotni se pogajati s sosedi za kako skupno sožitje! Samo enega pa nikdar več — pod kako peto pa nikdar več, pa naj bo to bratska ali sovražna, ali kakršna koli! Svobodo hočemo, svoje življenje si hočemo sami urejevati, svoj kruh si sami rezati. Nikomur več ne zaupamo. In v tem smo danes in moramo biti različni od onih Slovencev 1918. Takrat smo dejali: samo izpod pete germanizma. Danes moramo reči: izpod vsake pete, če treba dati kri do zadnje kapljice. Pa če nas stokrat vržejo pod kako peto, ne bo miru! Danes je v narodu ideja slovenske države živa, ne boste mogli je nikdar več ubiti. Lahko pobijete stotisoče, te ideje ne boste mogli, ker je že prešla v meso in kri Slovencev. Verujemo: Ideja slovenske države bo zmagala!

—K—

VAŽNO! VSI, KI SO PO VELIKI NOČI PLAČALI NAROČNINO ALI PRISPEVALI ZA TISKOVNI SKLAD "SD", NAJ NEMUDOMA JAVIJO UPRAVI "SD", 2217 SO. CALIFORNIA AVE., CHICAGO 8, ILL., KDAJ SO PLAČALI NAROČNINO, KOLIKO IN ČE SO PRILOŽILI PISMU GOTOVINO, MONEY ORDER ILI ČEK.

Dr. L. Ehrlich o slovenskem problemu 1941

Dr. L. Ehrlich je bil tik pred nemškem navalom na Jugoslavijo, l. 1914, prav v zadnjem trenutku od vlade pozvan, da odide v inozemstvo kot izvedenec za slovenska obmejna vprašanja. Z največjo težavo se je pretolkel do Nikšiča, kjer bi naj z drugimi člani vlade z letalom odpotoval v inozemstvo. Toda zanj ni bilo prostora. Zamanj je bila njegova dolga in nevarna pot. Tudi tokrat se je pokazalo, kako malo vpliva so imali slovenski zastopniki v jugoslovanski vladi, ker niso mogli doseči, da bi šel v inozemstvo največji in edini slovenski izvedenec, čeprav so se z letalom peljali poleg ministrov (od Slovencev dr. M. Krek in p F. Snaj; op. ur.) še razni ne ministri in neminstrovke.

Po povratku iz Nikšiča, kjer je doživel pok. L. Ehrlich tako veliko razočaranje, je stopil še enkrat pred domače slovenske činitelje in jim je bogatejši na izkušnjah svetoval:

Slovenija je sedaj prepuščena popolnoma sama sebi, brezpravju okupacije in svojemu trpljenju. Nikjer ni nobene konkretne jugoslovanske oblasti, ne njenih direktiv, ne organizacije. Česar narod v tem trenutku predvsem potrebuje, je podtalna slovenska vlada za modro vodstvo vsega zapuščenega in preganjanega naroda s programom Zedinjene Slovenije v svobodni slovenski državi po zavezniški zmagi. Pristavil je še, da je pri rokah zrela mladina, ki samo čaka navodil, da gre na to odrešilno delo.

Njegov daljnovidni nasvet je bil odklonjen. Še nekajkrat je ponovil svoj nasvet, še bolj podrobno ga je konkretiziral in ga poslal slovenskim zastopnikom v inozemstvo. Ali so ga dobili, ni znamo. Dr. Lamber Ehrlich ni našel s svojimi utemeljenimi predlogi razumevanja.

—o—

Poravnajte naročnino! Tisti, ki doslej tega še niso storili, ali jim je naročnina že potekla, imajo na očitku modro znamenje.

Iz slovenskega gospodarstva

Od prebivalstva se bavi v Sloveniji 60% s kmetijstvom, 22% z obrtjo in industrijo, 7% s trgovino in prometom, 11% pa z ostalimi poklici.

Poljedelskih tal je v Sloveniji 52%, gozda 43%, neredovite po vršine je pa 5%.

Vseh kmetij je v Sloveniji 154.628, od teh 76% majhnih kmetij (0-10 ha), 16% srednjih (10-20 ha), 8% pa velikih (20-200 ha). Na eno kmetijo odpade povprečno 8.3 ha vse zemlje, od te komaj 3.4 ha njiv.

Od poljedelskih pridelkov pridelamo Slovenci dovolj za lastno prehrano, le žita moramo uvažati letno okoli 10.000 vagonov, zato pa lahko izvozimo okoli 200 vagonov fižola, 1700 vagonov krompirja, 1500 vagonov sadja, razen tega še hmelj, zelje, vino itd. Redimo 53.000 konj, 372.000 goved, 300.000 prašičev, 44.000 ovac in koz, 1.2 milijona perutnine in 80.000 panjev. Priredimo letno nad 60 milj. kilogramov mesa in ga precej tudi izvažamo. — Jako velik je tudi izvoz našega lesa (30-40.000 vagonov letno). Izvažamo največ v Nemčijo, v Italijo in v dežele okoli Sredozemskega morja.

Premoga nakoplujemo letno 1.6 milijonov ton, nad polovico ga lahko prodamo drugam. Iz med drugih rud je za nas najvažnejši svinec. Industrijskih obratov imamo 610, obrtnih 22.000, trgovskih pa 10.000, ki zaposlujejo skupno nad 100.000 delavcev. Najvažnejše naše industrije so tekstilna, rudarska, kovinska in lesna.

Zelesnic imamo v Sloveniji 1140 km, državnih in banovinskih cest 4600 km in 811 električnih central proizvajajo nad 300 milijonov KW ur toka. Zadržujemo imamo 1700, v bankah in hranilnicah je pa nalož enih nad 3 milijarde slovenskih prihrankov.

(Podatki veljajo za dobo pred drugo svetovno vojno. Op. ur.)

Mučenik Dr. L. Ehrlich

(Nadaljevanje s 1. str.)

V zvezi z imenom Ehrlich smo brali ali čuli besedo videc; pesniški izraz, bi rekel kedo. Da, pesniški izraz, a ne brez resnične podlage. Iz božjih višin, v katerih se je Ehrlich gibal in bil doma, se vidi razločno in se vidi daleč. Zato je on videl jasno, kar smo drugi videli megleno, videl dalje, kot smo videli mi.

Iz želje, da bi služil Bogu še bolj nesebično, je Ehrlich zaprosil za vstop v jezuitski red. Ni bil sprejet, ker so sinovi sv. Ignacija po svojem merilu "Vse v večjo čast božjo" spoznali, da je v večjo čast božjo, če Ehrlich ostane v svetu. Ne samo njegovo življenje, ampak tudi njegova smrt in ta še posebno, ker mučeniška, je bila v večjo čast božjo.

—dron

Pravilna sodba. Humoristični mesečnik "Koprive" prinaša v aprilski številki take resnični odstavek:

"Kogar preseneča nedavna vest, da je Tito pripravljen zabarantati Trst, ne pozna komunistične nature kakor tudi Beograda. Slovenci ne moremo nikdar pričakovati od Beograda, da .bi .se .iskreno in vztrajno potegoval za .pravično .rešitev tržaškega vprašanja — za slovenski Trst. To je držalo pod Pašičevimi Velikosrbi, to velja tudi za komunistični Beograd. Slovenija je bila v očeh Beograda zgolj oddaljena kolonija, katere koristi spada na drugo ali tretje mesto".

Kraljevi pristaši z Sovjeti proti Titu. V London je prispel g. V. Miličević, ki je iz kraljeve najožje okolice. v Parizu je vodil celo pisarno kralja Petra II. Pariz je moral zapustiti, ker mu je pariška policija dala vedeti, da njegovo bivanje v Parizu ni več zaželeno.

Francoska policija je namreč odkrila, da je skupina okrog kraljeve pisarne, ki jo je vodil g. V. Miličević poskušala rušiti Tita s pomočjo Sovjetov. Obstojal je načrt, da bi kraljevi pristaši sodelovali s Kominformavci pod pogojem, da se kralj Peter vrne na prestol. Ta skupina je pošiljala svoje agente v Jugoslavijo, katere pa so Oznaši že na meji ujeli. Da bi kraljevi agenti prišli v boljši stik s Sovjeti, so hoteli poslati v švico neko gđc. Desanko Stankovič, od katere je pozneje francoska policija zvedela za celo zadevo.

Slovenci! Podpisujte slovensko Izjavo! Naš cilj mora biti: Suverena Slovenska država!

Darujte za Tiskovni sklad "Slovenske države"! Iz žrtev in sodelovanja vseh pristašev našega gibanja bodo zrasli uspehi!

AMERIKANSKO-SLOVENSKI RADIO KLUB

(American Slovenion Radio Ass'n)
820 No. Wabash Avenue,
Chicago 11, Ill.

Radijske oddaje se vrše vsako nedeljo od 1. do pol 2. pop. preko postaje WWCA (val. dolžina 1270).

Slovenci, privatniki in trgovci! Podpirajte slovensko podjetnost.

Voščila in oglase pošljite na naslov:
AMERIKANSKO - SLOVENSKI RADIO KLUB
820 No. Wabash Avenue
Chicago 11, Ill.

Informacije Vam bosta dala tudi Mr. dr. Ludvik Leskovar in Mr. Louis Novak, 820 Wabash Ave., Chicago 11, Ill.

SLOVENSKA DRŽAVA

izhaja vsakega 20. v mesecu.

Naslov uredništva in uprave:
"SLOVENSKA DRŽAVA",

2217 So. California Ave., Chicago 8, Ill.

Za konzorcij: Mirko Geratič, Editor

Naročnina letno: Za USA \$1.20, za
Canada \$1.50, Argentino 18 pesov, Bra-
zilijo 50 cruzeirov, Anglijo pol funta,
Avstrijo 15 Šil., Avstralijo 1 avstr.
funt. Italija in Trst (F.T.T.) 600 Lir,
Francija 400 frc.

Iz Chicaga in okolice

CHICAGO, OKOLICA. Vaš časopis sem sprejel. Oblika je majhna — vsebina pa bogata! Slovensko stališče je zelo stvarno pojasnjeno. Le naprej s praporom tega programa, povorka bo vsak dan številnejša, ker pravi rodoljub se po svoji narodni vesti sploh ne more uvrstiti v kako drugo politično povorko. Pregovor: da je Bog sam sebi najprvo brado ustvaril, da tudi dobro podlago nam Slovincem, da vsaj toliko mislimo tudi nase, kakor za druge. Čemu naj silimo v druge zapečke, ko si lahko, ali vsaj poskusimo si postaviti svojega. — J. J.

P. Pelagij nas bo zapustil. Po fari kroži vest, da bo p. Pelagij prestavljen v Johnstown, Pa., na njegovo mesto pa pride p. Vendelin iz Lemonta. P. Pelagij Majhenič si je v teku dveh let pridobil pri vseh faranih splošne simpatije. Zato ga bomo zelo pogrešali.

Nova maša. V nedeljo 27. maja daroval svojo prvo daritev Bogu p. Daniel Sedlar, OFM, v Lemontu. Novomašnik je doma iz Ljubljane in preстал pravi križev pot, predno je dospel do Gospodovega oltarja. Pridigal mu bo priljubljeni p. Kazimir Zakrajšek, ki je pred dobrimi 11 leti znal v ministrantu Tončku vzbuditi duhovniški poklic. Novomašnik bod' pozdravljen! Mnogo božjega blagoslova v vinogradu Gospodovem!

Mrs. Antonija Oratsh na obisku v Chicagu. Iz Ashlanda, Wisc. je prišla na obisk k svoji sestri Mrs. Kerzich, ki stane na 1933 W. 22 Place, Mrs. Antonija Oratsh. Kljub visokim letom, 81 jih že ima, je še sveža in neugnana kot bi bila stara komaj 60 let. Sama pravi, da je še nedavno plesala na poroki svoje hčere. Naš urednik jo je obiskal in se ni mogel načuditi njeni narodni zavednosti. S ponosom pravi, da vsi njeni vnuki in vnučkinje, najmlajša ima komaj dve leti, govore slovenski. Ona sama pa zna poleg slovenskega jezika še tudi nemški in itauijanski. Toda vedno povdarja: Slovenski jezik je zame poleg vere najdražja svetinja. Naši veliki prijatelji in naročniki želimo, da nas še mnogokrat obiše v Chicagu!

Sv. birma pri Sv. štefanu je bila 19. aprila. Birmancev je bilo 147, odrastlih pa 32 močno so ugajali enotni kroji fantkov in deklic.

Dvoje lepih prireditev. Ligini igralci so gostovali v Jolietu z igro "Pri Belem konjičku", pevski zbor podružnice "Slov. ženske zveze" v Chicagu pa je priredil koncert v La Salle, Ill. Oboji so z uspehom zadovoljni, gledalci, odnosno poslušalci pa tudi.

Abrahama je srečal. Ne bi mu prisodili peterih križev. Saj je še kot fant, zlasti, kadar se postavi naš Filip Stanovnik iz 22118 S. Harding St. na odru. Pa je le res. Dne 2. maja je dopolnil 50 leto in njegovi prijatelji so mu priredili prisrčen zabaven večer. Naše čestitike z željo, da bi mu ljubi Bog dal doživeti še vsaj 4 desetletke!

Riziko dela. V tovarni se je pri delu ponesrečila mrs. Jožefa Matkovič. Stroj ji je odtrgal del sredinca na desni roki. Prav pri istem stroju pa se je isti dan do oldne ponesreč ila mrs. Matejčič kateri je stroj zmečkal kar tri prste.

Za vzgled. O naši zvesti naročnici, 81 letni Antonij Oratsh iz Ashlanda, Wisc., smo že pisali. Danes lahko spet sporočimo, da nam je spet poslala lepo in vzpodbudno pismo. Takole piše Mrs. Antonija Oratsh: "Stara sem in ne bom nikoli več videla svoje domovine, lepe Savinjske doline. Zato pa bom rada pomagala Vam, ki delate za njeno lepšo bodočnost. Rada bi Vam pridobila kaj novih naročnikov, pa vsled starosti nikamor ne morem. Prosim, pošiljajte list moji sestri, rMs. J. Kerzich, ki živi v Chicagu. Naročnino za njo pa bom jaz poravnala" . . . Kaj ne, kako lep vzgled slovenske narodne zavednosti. 81 letna ženica, poseka mnoge inteligente, ki ne vedo, kam bi z svojo modrostjo in sposobnostjo. Njena narodna pa tudi verska zavednost zasenči mnoge "narodnjake". V dejanju je pokazala in še pokaže, kako naj stari in novi naseljenci mislijo na svoj trpeči narod in v kakem smislu naj delajo.

"Novi Svet" — edini slovenski družinski 14 dnevnik v Ameriki se kar sam priporoča. Vedno bolj je pester in zanimiv. Ima tudi lepe uvodnike in članke. Zelo zanimiv je bil zadnji članek o Trstu. Prinaša tudi mnogo lepih povesti. **Slovinci, Slovenke, stari in novi, podprite Novi Svet! Postanite naročniki.** Pišite na naslov: "Novi Svet", 1845 W. Cermak Road, Chicago 8, Ill., USA.

Odmevi po širnem svetu

"SAMOSVOJI". Dobili smo drugo številko begunske revije, ki je izšla v taborišču Unterjettingen. Izdali so jo prijatelji Slovenske države. Tudi ta številka je zelo okusno opremljena in ima sledeče sestavke: Po šestih letih, V svet z idejo, Slovenec sem, Obisk ter dvoje pesmi pod naslovom "Grudi" in "Mrak". Izšla je med tem tudi že tretja in verjetno tudi zadnja številka, ker se je število slovenske begunske družine v Unterjettingenu že močno skrčilo. — Tudi ta številka je pestra, da jo človek z užitkom prebere, zlasti globoko odjekne v duši C. Pfeiferja: "Velikonočna prošnja". Razne sestavke bomo tekom časa priobčili.

TITOVA VOJAŠKA MOČ

Znana ameriška revija "America", ki jo izdajajo oo. jezuiti v New Yorku, je dne 7. aprila objavila dopis bivšega predsednika Akad. Akcije ljubljanske univerze dr. Ludvika Leskovarja o naslovnem vprašanju. Iz dopisa posnemamo:

Pisec je mnenja, da mora dopolniti članek John-a Moritz-a v isti reviji z dne 7. marca. Nato pravi, da nekateri ameriški časniki ogromno pretiravajo Titovo vojaško moč in pripravljenost v slučaju spora. Navaja naslednje razloge:

Od leta 1949 dalje Stalinovi agenti stalno infiltrirajo Titovo partijo, pod krinko navdušenih podpirateljev njegovega režima. Poročila pravijo, da Stalinisti kontrolirajo nekaj važnih položajev v vojski in tajni policiji.

Tudi je dovolj očitno dejstvo, da je sedanja amnestija v Jugoslaviji, osvobodila večinoma Staliniste, medtem ko je pustila zapadno usmerjene politične jetnike v zaporih.

Tito in njegova komunistična stranka, sta izredno osovražena pri narodih Jugoslavije. Med vojno, kakor tudi neposredno po njenem zaključku, so Titovi komunisti v Jugoslaviji, pomorili več ljudi, kakor nacisti in fašisti skupno.

Jugoslovanska država je sestavljena iz štirih različnih narodov: Srbov, Hrvatov, Slovencev in Macedoncev. Samo Titova totalitarna vlada prisilno drži te narode skupaj in preprečuje izbruh njihovih medsebojnih nasprotij ter uresničitve njihove težnje po samovladi.

Tito, kakor Stalin se drži na oblasti samo s pomočjo verskega preganjanja, s pomočjo prisilnega dela ter koncentracijskih taborišč v katere pošilja nasprotnike režima.

Zlata poroka v stari domovini. Dne 12. maja sta obhajala zlato poroko v Laškem pri Celju Jože in Katarina Urankar. Deset članov je štela njuna družina. Vse otroke sta vzorno vzgojila. Dva sinova sta duhovnika: Very Rev. Alexander, ki je komisar slov. frančiškanske province v Ameriki in Rev. Konstantin, ki je dušni pastir v Dobovi pri Brežicah. V Chicagu pa se nahaja tudi njun sin Franček, ki je eden od "novih" in povsod priljubljen in spoštovan. Bog daj zlatoporočencem doživeti še biserno poroko!

"Loyola News" — glasilo dijakov Loyola univerze v Chicagu, je v svoji številki od 10. maja objavila laskav članek od dr. Ludvika Leskovarju. Članek je v obliki intervjuja napisala Miss Eva Staudenmeyer pod velikim naslovom LESKOVAR IZ LOYOLE JE BIL NA NACISTIČNI ČRNI LISTI, kjer popisuje njegovo zgodbo med vojno, zlasti njegovo bivanje v internaciji, v Gonarsu, kamor so Slovence v živinskih vagonih vlačili laški fašisti. Dr. Leskovar je bil na nacistični listi radi svojih protinacističnih govorov na ljubljanski univerzi kot predsednik Akademске akcije slovenskih dijakov. Gestapo ga ponovno iskala na njegovem domu na Štajerskem.